

بررسی علل طلاق در بین دختران خانواده‌های تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) در شهرستان ایلام

طلاق یکی از مسائل اجتماعی قابل بحث در جامعه ما بوده که آمار آن روز به روز در حال افزایش است و بدین سبب مطالعه وقایع ازدواج و طلاق و بررسی کیفیات آن همواره از جنبه‌های مختلف، یکی از ابزارهای شناخت عمقی جوامع می‌باشد که دستیابی به آن می‌تواند قسمتی از فرهنگ و ساختار فرهنگی آن جامعه را روشن نماید. این تحقیق به دنبال آن بود تا علل طلاق را در بین زنان کمیته امداد امام خمینی (ره) در شهرستان ایلام تعیین کند و سؤال اصلی این بود که چه عواملی باعث طلاق در بین زنان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) می‌گردد؟

در این تحقیق از دو رویکرد جامعه‌شناسی و روانشناسی استفاده گردید و در هر یک از این رویکردها از تئوری‌هایی که به موضوع پژوهش مربوط بود استفاده شد. در تئوری‌های جامعه‌شناسی از نظریه مبادله، نظریه توسعه خانواده، نظریه کارکرد گرایی و کارکرد گرایی ساختی، نظریه نظام‌ها، نظریه نقش‌ها و نظریه شبکه‌ای استفاده شد و در رویکرد روانشناسی از نظریه‌های روان‌پویایی و ارتباط، نظریه‌های رفتاری، نظریه‌های شناختی، نظریه‌های سیستمی و نظریه‌های بین‌نسلی بهره گرفته شد.

روش پژوهش توصیفی بود و جامعه آماری تمامی زنانی بودند که از سال ۱۳۸۰ تا سال ۱۳۸۶ از شوهران خود طلاق گرفته بودند. بر اساس آمار موجود این تعداد ۲۰۰ نفر بوده که از بین آنها ۱۳۰ نفر به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. ابزار تحقیق پرسشنامه محقق ساخته بود که بعد از تعیین روایی و پایایی آن در بین گروه نمونه توزیع گشت. در پایان با استفاده از نرم افزار SPSS، اطلاعات حاصل از پرسشنامه‌ها با استفاده از آزمونهای آماری T گروه‌های مستقل، تحلیل واریانس یک راهه و همبستگی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌های پژوهش نشان داد که ۶۶٫۱٪ از زنانی که اقدام به طلاق کرده بودند تحصیلات آنها در سطح راهنمایی و پایین‌تر بود، و ۳۲٫۳٪ نیز در سطح دبیرستان و دیپلم بودند، و تنها ۱٫۵٪ تحصیلات لیسانس داشتند؛ و از نظر اشتغال نیز ۹۰٪ بیکار و تنها ۱۰٪ شاغل بودند. از نظر میزان درآمد نیز ۸۷٫۱٪ زیر ۱٫۰۰۰٫۰۰۰ ریال درآمد

داشته، و از نظر سن ازدواج ۷۴٫۲٪ در کمتر از ۲۰ سالگی اقدام به ازدواج کرده بودند، و ۶۰٫۹٪ از آنها در کمتر از ۶ سال اول زندگی طلاق گرفته بودند. در خصوص تعداد فرزندان نیز ۲۸٫۵٪ بدون فرزند و ۵۵٫۴٪ از آنها نیز ۱ تا ۲ فرزند داشتند. و در پایان نیز در خصوص ارتباط عوامل موثر بر طلاق، نتایج نشان داد که بین وضعیت اشتغال در بین زنان و شوهران و طلاق رابطه‌ی معنی داری وجود ندارد. همچنین بین محل تولد زنان و مردان و طلاق رابطه معنی داری وجود ندارد. اما بین تحصیلات زنان و مردان و طلاق رابطه معنی داری وجود دارد. و همچنین بین وضعیت اجتماعی، اقتصادی و خانوادگی با طلاق رابطه معنی داری وجود دارد. در خصوص سن ازدواج و طلاق هم رابطه معنی داری وجود ندارد. و معلوم شد و در خصوص طول مدت ازدواج و طلاق رابطه معنی داری وجود ندارد ولی در خصوص سن ازدواج و طول مدت ازدواج رابطه معنی داری مشاهده شد. در پایان می توان به این نتیجه رسید که عوامل اجتماعی، اقتصادی و خانوادگی بر طلاق تأثیر گذار بوده و در بسیاری از موارد عدم توجه به این موارد منجر به طلاق شده و مشکلات بعدی را برای زوجین بوجود آورده است.

فهرست مطالب

۱-۶	فصل اول (کلیات تحقیق)
۱	مقدمه
۲	بیان مسئله
۳	اهمیت و ضرورت پژوهش
۴	اهداف پژوهش
۵	سوالات پژوهش
۶	تعاریف متغیرها
۷-۴۲	فصل دوم (ادبیات تحقیق و مروری بر پژوهش‌های پیشین)
۸	مقدمه
۸	تحقیقات انجام گرفته در زمینه موضوع در داخل کشور
۱۳	تحقیقات انجام گرفته در زمینه موضوع در خارج از کشور
۱۷	مبانی نظری پژوهش
۱۷	نظریه‌های جامعه‌شناسی
۱۷	نظریه مبادله
۲۲	نظریه توسعه خانواده
۲۳	نظریه ساختارگرایی
۲۴	نظریه کارکردگرایی و کارکردگرایی ساختی
۲۷	نظریه نظام‌ها
۲۸	نظریه نقش‌ها
۳۲	نظریه شبکه‌ای
۳۴	نظریه‌های روانشناختی
۳۴	نظریه روان‌پویایی و ارتباط
۳۵	نظریه رفتاری
۳۵	نظریه شناختی
۳۶	نظریه سیستمی
۳۷	نظریه بین‌نسلی
۳۹	چارچوب نظری تحقیق
۴۱	مدل تحقیق

۴۲	فرضیات پژوهش
۴۳-۴۶	فصل سوم (روش تحقیق)
۴۴	مقدمه
۴۴	روش تحقیق
۴۴	ابزار گردآوری اطلاعات
۴۵	جامعه آماری
۴۶	نمونه آماری
۴۷	روش تجزیه و تحلیل اطلاعات
۴۷-۸۲	فصل چهارم (تجزیه و تحلیل داده‌ها)
۴۸	مقدمه
۴۹-۸۲	نمودارها و جداول
۴۸-۶۹	اطلاعات توصیفی داده‌ها
۶۹-۸۱	تحلیل داده‌ها
۸۲-۸۹	فصل پنجم (بحث و نتیجه‌گیری)
۸۳	مقدمه
۸۴	نتیجه‌گیری
۸۸	پیشنهادات
۸۹	محدودیت‌ها
۹۰-۹۴	منابع

فهرست جداول و نمودارها

۴۹	جدول و نمودار شماره ۱-۴- وضعیت تحصیلات پاسخگویان
۵۰	جدول و نمودار شماره ۲-۴- وضعیت سن پاسخگویان
۵۱	جدول و نمودار شماره ۳-۴- وضعیت اشتغال پاسخگویان
۵۲	جدول و نمودار شماره ۴-۴- وضعیت درآمد ماهیانه پاسخگویان
۵۳	جدول و نمودار شماره ۵-۴- سن ازدواج پاسخگویان
۵۴	جدول و نمودار شماره ۶-۴- طول مدت زندگی مشترک پاسخگویان
۵۵	جدول و نمودار شماره ۷-۴- تعداد فرزندان
۵۶	جدول و نمودار شماره ۸-۴- اختلاف سنی با همسر
۵۷	جدول و نمودار شماره ۹-۴- نحوه آشنایی با همسر
۵۸	جدول و نمودار شماره ۱۰-۴- نسبت فامیلی با همسر
۵۹	جدول و نمودار شماره ۱۱-۴- وضعیت اشتغال همسر
۶۰	جدول و نمودار شماره ۱۲-۴- محل تولد همسر
۶۱	جدول و نمودار شماره ۱۳-۴- مشکلات مالی و طلاق
۶۲	جدول و نمودار شماره ۱۴-۴- فساد و بی‌بند و باری و طلاق
۶۳	جدول و نمودار شماره ۱۵-۴- عدم تفاهم اخلاقی و طلاق
۶۴	جدول و نمودار شماره ۱۶-۴- دخالت والدین و طلاق
۶۵	جدول و نمودار شماره ۱۷-۴- اختلاف سطح تحصیلات و طلاق
۶۶	جدول و نمودار شماره ۱۸-۴- پرخاشگری همسر و طلاق
۶۷	جدول و نمودار شماره ۱۹-۴- اعتیاد همسر و طلاق
۶۸	جدول و نمودار شماره ۲۰-۴- الکل‌بودن همسر و طلاق
۶۹	تجزیه و تحلیل داده‌ها
۶۹	جدول و نمودار شماره ۲۱-۴- رابطه بین اشتغال همسر و طلاق
۷۰	جدول و نمودار شماره ۲۲-۴- رابطه بین اشتغال زنان و طلاق
۷۱	جدول و نمودار شماره ۲۳-۴- رابطه بین تحصیلات زنان و طلاق
۷۲	جدول و نمودار شماره ۲۴-۴- رابطه بین تحصیلات همسر و طلاق
۷۳	جدول و نمودار شماره ۲۵-۴- رابطه بین محل تولد زنان و طلاق
۷۴	جدول و نمودار شماره ۲۶-۴- رابطه بین محل تولد همسران و طلاق

- ۷۵ جدول و نمودار شماره ۲۷-۴- رابطه بین نسبت فامیلی و طلاق
- ۷۶ جدول و نمودار شماره ۲۸-۴- رابطه بین سن و طلاق
- ۷۷ جدول و نمودار شماره ۲۹-۴- میزان درآمد زندگی مشترک و طلاق
- ۷۸ جدول و نمودار شماره ۳۰-۴- تعداد فرزندان و طلاق
- ۷۹ جدول و نمودار شماره ۳۱-۴- سن ازدواج، طول زندگی مشترک و طلاق
- ۸۰ جدول و نمودار شماره ۳۲-۴- سن ازدواج و طول زندگی مشترک
- ۸۱ جدول و نمودار شماره ۳۳-۴- رابطه بین عوامل اجتماعی، اقتصادی، خانوادگی و طلاق